

De mai mare valoare e conștiința fără știință,
decât știința fără conștiință!

Dr. Amnar.

ANUNȚ.

Sub titlul

„Tertia, trăsături critice de pe viața Românilor transilvăneni“

— și drept completare a scrierilor mele „Reunirea“ și „Almanachul S. Nicolae“ —

va apărea la începutul lunii Octobrie a. c. un nou studiu de aceeași estensiune, circa 200 pag. 8° mare.

După esperințele făcute cu aceste cărți, cari s'au desfăcut, dar prețul lor a ramas prin busunarele unor conștientioși (?) librari, prietini și colegi; — noaua scriere se va tipări **numai într'un tiragiu restrins** și se va trimite **numai abonenților**. În chipul acesta însă mi se face cu puțință, ca se trimit aceasta carte **francată** numai pe prețul jumătate, adecă cu 2 coroane de esemplar, dând colectanților și dela 5 esemplare unul rabat.

Rog deci On. Public român, se aboneze la aceasta scriere prin asignarea prețului la adresa mea de mai jos.

Totodată — în urma unor svonuri împrăsciate cu rea credință — aflu de lipsă a conștata, că cărțile mele nu sunt nici **oprite**, nici **total epuizate**, mai am din fie-care câte 150 es. și astfel ori-cine le poate comanda direct la mine cu prețul scăzut à 2 cor.

Și fiindcă în anumite cercuri se manifestă și **oare-care timiditate** la procurarea acestor cărți, observ că ele se pot comanda ușor pe o adresă fictivă **post-restante**.

Sibiiu, 15 Maiu 1904.

Prot. N. Manegutiū.

CALICUL

humor și satiră.

Apare la prima flecărei luni in Sibiiu.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria pe an 6 cor., pe $\frac{1}{2}$ an 3 cor., pentru România pe an 7 lei, pe $\frac{1}{2}$ an 3-50 lei. Inserțiuni: De un șir petiț 12 fil. Abonamentele, manuscriptele, inseratele etc. se adresează la: Redacțiunea Calicului în Sibiiu (Nagyszeben).

Lex berzevițiana.

Pestalozzi a zis odinioară: „Dațimi înstrucțiunea publică pe mâna mea, și eu vă reformez întreagă omenimea“!

Așa zice azi Berzeviczy, ministrul distrucțiunii publice din Ungaria!

Pestalozzi, ca cel mai mare pedagog al secolului trecut, poate ar fi făcut ceea-ce s'a lăudat, că poate face, dar eu totuși nu cred, că din ovreu ar fi putut face maghiar, ori din croat om, pentru-că neamțul susține: „Der Mensch ist kein Kroat“, sau pe românește, „țiganul numai din depărtare e om!“

Berzeviczy, acest „lucus a non lucendo“ în pedagogie, prin reforma înstrucțiunii publice, cu cuget rezervat de a topi naționalitățile din Ungaria în căldarea ideii de stat maghiar, spre a forma din ele maghiari cu trup și suflet, în scurt timp va ajunge cu proiectul său de lege acolo, unde mutul și-a dus iapa!

Ovreei din Ungaria — domnule ministru al distrucțiunii publice — devenit'au oare prin învățarea limbei maghiare, ori prin maghiarizarea numelui lor cu trup și suflet maghiari?

Nu domnule ministru!

Dacă domnia-ta crezi asta, atunci c'o cale poți crede și aceea, că domnia-ta cu reforma înstrucțiunii publice în Ungaria poți face din cioară priveghitoare, și din pupăză cofetar!

Domnule ministru al distrucțiunii publice ungare, păcat de paprica, ce arunci pe limba naționalităților din Ungaria, ca s'o argăsești, și să prefaci din ea talpă vecinică pentru idea de stat maghiar: Legile naturii, prin legi votate de parlamentul din Budapalestina, și prin ordinațiuni ministeriale nu se pot schimba!

Românii — domnule ministru al distrucțiunii publice ungare — dacă proiectul domnii-tale va ajunge putere de lege, vor învăța ungurește, precum sub „Bach“ au învățat nemțește, dar pentru acea în piața Clujului, și ori-unde, vă vor vinde ouă proaspete în limba română, ear dela Ovrei și atunci veți cumpăra, dacă așa vă place, ouă clocite în limba maghiară!

Fericît cumpărătorul celce crede, că ouăle clocite vândute lui în limba maghiară sunt proaspete!

Predica dela Dumineca Tomii.

În Dumineca Tomii 1894 aflându-me în Blaj m'am dus la biserica catedrală. Am intrat în biserică toema când părintele D. se urca pe amvon ca să predice. I-am ascultat predica până-n sfârșit, și din toată mai bine mi-a plăcut cuvântul: Amin.

Cu plăcerea asta ieșind din catedrală priveam îndiferent la publicul ce o părasea.

Profesorul P. observându-me, vine la mine, mă salută, mă întreabă când am venit la Blaj, cu ce treabă, când plec, și-n fine cum mi-a plăcut predica profesorului D. de Dumineca Tomii?

— Nu mi-a plăcut — îți răspund . . . mie-mi mai place cum predică Lunea!

— Lunea nici-când nu predică!

— Tocma d'aceea!

Calicul.

En găci cine-i?

Nu-i om ci un dubitoc cu două picioare fără pene.

La el nimica nu-i mare decât gura.

Caracterul lui nu-i mai tare decât mămăliga mestecată în prea mult cir.

Lacrimi nu varsă decât când rade hrean pe răzăitoare, sau curăță ceapă de Gușterița.

Înima lui pentru fapte nobile se încălzește numai când șede cu ciubucu-n gură lângă sobă.

Mai mult se iubește pe sine, și mai puțin pe deaproapele său.

Dragostea lui creștinească e banul.

Înima lui e o copită de iască nefiartă, cu care înzedar scaperi, că-ți strici cremenea și-ți tocești amnarul fără să se aprindă.

Eu p'o atare ființă cu chip de om bucuros o-ași da dracului, dar mă tem că n'o ia!

Al doilea sinod ecumenic-congrual din Piscul Târnavelor.

Al doilea sinod ecumenic-congrual al biserecii gr. cat. s'a ținut la onomastica Sfântului Gordian în Blaj, pânăcând după calendarul românesc ar fi trebuit să se țină la onomastica Sfântului Apostol Toma Zilot.

Sinoadele din Blaj, ca și alegerile de Papă, se țin cu ușile încuete, sau în conclave.

La acest sinod singur clerici au luat parte. — S'a tractat adecă de congruă, sau de „a lua“, ear unde-i vorba de „a lua“ numai clericii au vot.

Laicii cu desăvîrşire au fost eschişi dela acest sinod din motivul, că aceştia, amăsurat constituţiunii gr. cat. numai atunci se chiamă la sinoade, când vorba vine la „a da!”

Nimica din sinoadele ținute-n Blaj nu respiră în publicitate.

Ce înțelepții hotăresc în conclave, proștii n'au să știe!

Asta cu atâta mai puțin, cu cât acei înțelepți însuși nu se țin de conclusele aduse cu unanimitate în sinoadele lor, ci cu asemenea unanimitate le calcă.

Din întâmplare ușile sinodului ecumenic-congrual din estan nu s'au putut încuia. S'a ivit adecă necesitatea, ca ușile dela sala sinodală să se ia din țâțîni, și să se lărgască, pentru-ca și vicariul Făgărașului, Macaveiu, să poată afla prin ele întrare în sinod.

Așa numai a respirat în publicitate unicul conclus sinodal adus cu unanimitate de voturi, care sună așa: „*Congrua se primește dela ori-cine o dă!*”

Din acest conclus se vede, că-n sinod au fost mai mulți membrii catolici decât greco-catolici!

Colac
raportor ad hoc.

Sinodul din Blaj.

— Raport special al Calicului. —

Când fu-n Maiu al zecelea	Pe strada plăcintelor,
Multă lume bijbăia	Pe podul minciunilor,
Prin piața Blajului,	Părinți de ai sinodului
Prin satul vlădicului;	Înșirați tot doi cu doi
Multă lume și aleasă,	Cum e data pe la noi
Pedeastră și în caleasă,	Trăgeau după ei bâta
Tot părinți blagosloviți	Ridicând reverenda
Oameni cărunți și cumiți.	

Parte spre-a nu o-ntina
 Parte spre a li se redea
 De sub ea ciobotele
 Ce scilipesc ca soarele.
 Unii se plimbau p'afară
 Ținând în gură țigară
 Lungă și groasă de foi,
 Alții tot doi câte doi
 Mergeau cu capul plecat
 Șoptind nu prea respicat
 Despre nu știu ce și cum
 Pe al Sâmcelului drum.

Lume multă și aleasă
 Care și-a lăsat acasă
 Copilași și preuteasă
 Se plimba îngândurată
 Ai fi jurat că-i plouată,
 Și putea fi zău plouată
 Și grozav de-ngândurată
 Că vremea trecea-trecea
 Și ceasul s'apropiea,
 Ceasul cel de mult dorit
 Când domnul Metropolit
 Va blagoslovi norodul
 Și va deschide sinodul
 Cel secret, cel tănuit,
 De puiu de om neochit,
 Și-n sinod, cine mai ști
 Vorba despre ce va fi?

Sfinți părinți vre-o șezzeci
 Grăsuți ca nește berbeci
 S'au adunat ei de ei
 Și-au sfătuit singurei

Ca două ceasuri deplin
 Făr' de a gusta pic de vin.
 Cap la aia adunare
 Fu un părinte mai mare:
 Înțeleptul Solomon
 Care-i minunat cocon,
 Vrednic se stee-n sălon.
 Când aci s'au sfătuit
 Și apoi au hotărît
 Dela guvern se pretindă
 La popii uniți premândă
 Precum au neuniții
 Și toți acatolicii
 Că dacă nu-le va da, dacă
 [nu . . .

Oare ce-a fi, dacă nu?
 De nu le-a da — n'or mânca,
 Vor posti și vor răbda
 Că răbdarea nu-i pe bani,
 Întrebați chiar pe țigani!
 Dar ca lumea se nu zică
 Că nu a lucrat nimică
 Sfântul sinod cel unit
 Care-n Blaj s'a întrunit,
 Au decis sfinți părinți
 Ca oameni întregi, cumiști,
 Să trimită pe vlădici
 Pe toți câți postesc aici,
 Să-i trimită sus la Peșta
 Ori doară chiar la Viena
 Și s'aducă la preoți
 Tot câte-o mie de zloți
 Celor celibi, ori coroane
 Cinci mii celor cu cocoane;

Apoi au mai hotărît
 Ca domnul metropolit
 Pe toți preoții uniți
 Ce-s celibi ori văduviți
 Să-i astringă a se-nsura
 După cum zice legea
 Cântându-le Isaia,
 După glasul noauălea,
 Pe popor a lumina
 De-acum se nu mai trăiască
 În lege dobitocească
 Nelegat, necununat
 La icoane nepurtat;
 Ci tot natul de icoane
 Se dee cu a lui corne
 Mai întâie, ear apoi
 De-i holtei ori văduvoi
 Poate începe ospetul
 Blagoslovit de preutul.
 Tot odat'au hotărît
 Ca domnul Metropolit
 La toamnă să-i mai adune
 (Când va fi vinars de
 [prune])
 Se le spună negreșit
 Prin Peșta ce-a isprăvit;
 Veste bună de le-a da
 Cu glas mare i vor striga:
 Să trăești măria ta;
 Veste slabă de le-a aduce
 Toți și-or face câte-o cruce
 Și-or zice: Măria ta
 Ține-ți tu vlădicia
 Și-ți cinstește unia

Că noi toți cu mic cu mare
 Ne-ntoarcem care de care
 La sfânta ortodoxie
 Unde am fost noi mai întâie,
 De unde din chiar prostie
 Ne-a rupt chiar Aftanasie
 Crezind că ni-or da
 [plăcinte
 Iesuiții cei cu minte,
 Dar ne-au dat cu mâna-n
 [ochi,
 Nu ne fie de deochi,
 Ne-au făcut unealta lor,
 Coadă papistașilor.
 Așa, exelența ta,
 Cu minciuni nu ne-a purta
 Nimenea-n lumea asta!
 Că, dac'am fi chiar țigani,
 Celi doauē sute de ani
 Ce stingheri le-am petrecut,
 De când uniați ne-am făcut,
 Ar fi un timp prea de-ajuns
 Se stăm la gloate de ris;
 Ori acum, ori nici odată,
 Cerem plată și respłată
 Pentru că fără de vină
 Suntem rupți dela trupină!
 Și aceasta hotărîre
 Cu obstească iscălire
 Un protopop mult iubit
 O-a dus la Mitru-pîrlit
 Ca înalt prea sfinția sa
 Să se poată escusa
 Celor ce l'ar acusa

Că numai din a lui minte
Vrea se dea la popi plăcinte.

Dar cucernicii părinți,
Ba oameni bătrâni, cuminți,

Cu atâta nu s'au lăsat
Ci, dacă s'au adunat,

Lucruri mari au decretat:
Mai întâi și-ntâi de toate,

Din mireneștile gloate,
Până „unirea“ va sta

Nime-n sinod n'a intra,
Nici încălțat nici desculț

Că sunt popi destul de mulți
Cari pot hotărâri aduce

Punând degetul pe cruce
Și jurând că-n a lor gură

În veci n'ar băga prescură
De vor spune la norod

Ce s'a vorbit în sinod.
A doaua au hotărît

Ca domnul metropolit
Cu toți vlădicii dea valma

Se ceară în Peșta sama
Cum de domnii ministri

Să pun a revisui
O lege ce nici odată

N'a fost de ei respectată?
Doar ale noastre națiuni

Tot prin ordinațiuni
S'au guvernat din vecie

Precum tot năucul știe
Că doar și la carte scrie:

„Domnii cei mari poruncesc
Ear mojicii isprăvesc“;

Că doar de când e lumea
Celui bogat i s'a da

Dela calic s'a lua
C'așa cere dreptatea.

Acum musă mă rog ție
Să-mi dai darul de a descrie

Cele ce au putut urma
În ședința a treia,

Când noi, urmașii Romii,
Ne-am sămăluit banii.

Referentul, om deștept,
Și protopop și poet

A propus ca laicii
Ce-s detori bisericii

Cu ceva, cât de puțin:
Bani, cucuruz, grâu ori vin

Să plătească negreșit
Să n'aștepte jucuit;

Dar tot acel referinte
Ca om întreg și cuminte

A propus ca preoții
Ori unde datori ar fi

Nimănui se nu plătească
Ca și aci să se-mplinească

Ce prorocul Avacum
A spus, că-n veacul de acum

Popii nu au mâni de dat
Numai mâni lungi de luat.

Apoi domnul referent
A spus, că deficient

E numai acel preot
Ce nu mai are norod;

Dar nord până ce are
Ori care popă-i în stare

Să rumege cu-a lui gură
 Câte nițică prescură
 Muiată-n vin ori în lapte,
 Baremi veacul jumătate;
 Ear cel ce nu ar fi-n stare
 S'o mânce, zicând că-i tare,
 Aceluia negreșit
 Ilustrul metropolit
 Îi va da un capelan
 Roșu ca un corcodan
 Care se fie în stare
 A roade prescura tare.
 Făr' a face arătare
 Pe la domnul consistor
 Despre al rumeșării spor.
 În ședința a patra
 Referentul refera
 Câți copii omoară vremea
 Portând tăblița și cartea
 Și arată că dacă toți
 A lui Traian strănepoți
 Ar omori ca ei vremea
 Noi az lapte n'am mânca
 Apoi brânză nici așa.
 Noroc pe noi că mai sunt
 Români cumiști pe pământ
 Ce-și trimit pruncii la oi
 La vaci, la porci și la boi
 C'aceia mai țin în noi
 Vechiul sânge de Român
 Și brânza dela Bârsan.
 În ședința a cincea
 Referentul refera

Că popii din diecesă
 Și din archidiecesă
 În trecut ca și în presinte
 Cu cel mare și fierbinte
 În școală au catechisat,
 În biserică au predicat
 Pân' grumazii le-au secat;
 Deci de tot popa propune
 O litră vinars de prune
 În oara de catechisat,
 Și alta la predicat,
 Ca se-și ungă grumazii
 Se poată catechisi
 Și predici a pildii.
 Sinodul întreg primește
 Ba încă mai întregește:
 Unde nu-i vinars de prune
 Vinars de spir se va pune,
 Ori doauē litre de vin
 La o predică deplin
 Și doauē litre de bere
 La catechisări mai grele.

Tot acum sa hotărit
 Ca-n septembrie negreșit
 Se se mai țină-un sinod
 De preoți fără norod
 Unde se va refera
 Cum s'a desvoltat varza,
 Cum au produs viile,
 Când se culeg prunele
 Și alte dogme obștești
 Și marafeturi popești

Atuncea s'or pertracta
 Și protocol s'a lua
 Că astăzi toți știm scria
 Și hârtia, vai de ea,
 Rabdă tăcând, săraca.

Apoi s'a împrăștiat
 Fiecare l'al lui sat
 Sfinții părinți sinodali
 Ducând suvenir plăcut
 De vinul ce l'au beut
 La metropolit la measă ;
 Acum toți vor fi acasă
 Și-or spune la preuteasă
 Toate câte au pătimit
 La prânz la metropolit
 Sinodul când se găta
 Un sfânt părinte se scula
 Și-n acest chip cuvînta :
 „Auzit'ai, auzit
 Sfânt Sinod blagoslovit,
 Lucru ne mai auzit?
 Un vlădic a bîzdărit!“

Păn'acum știam că boii,
 Pe căldură-n dricul verii,
 Când îi mușcă țînțarii,
 Își pun cozile pe spate,
 Apoi ținete băiate!
 Bîzdăresc cât vîd cu ochii
 Că atîta-i slugesc crerii;
 N'au minte nici de o para
 Se se știe apăra

De țînțarii cei micuți,
 Cei pișcători și cei mulți;
 Dar că vlădicul Szabou
 Ar fi astfel de erou
 Cum este cornutul bou,
 Se fugă, se bîzdărească
 De gloata cea țînțarească
 N'am știut, n'aș fi crezut
 Chiar dacă m'ai fi bătut!
 Da-i așa! Și vestea mare
 O spun magiare foile
 Care doară știu ce spun
 De vlădicul lor cel bun.
 Spun că-n luna lui April
 S'au pus p'automobil
 Din Satmar 50 viteji,
 Oameni cuminte și treji
 Toți cu pîteni la copite
 Și mustețe ascuțite;
 Toți cu clopuri csárdașe
 Și cocarde nialcoșe
 Și au vrut s'aibă întrare
 La Szabo, vlădicul mare.
 Dar Szabo prinsese veste
 Și-o șterse ca din poveste,
 De acas'o fost bîzdărit
 Și nu era de găsit.
 Atunci deputația
 A-nceput a colinda
 Păn' au dat de un canonic
 Om frumos și om voinic,
 Care pe cei din Satmar
 Mi i-a canonic amar.

Spună deci sfântul sinod	Care fuge de norod
Cum se deslegăm est nod?	Și s'ascunde, poate-n pod,
Ertat e ca vlădicii	Poate în pivniță — mai știi
Se prindă a bîzdări	Poate în codrii pustii!
Chiar în luna lui April	Meargă Szabo unde-i place
Dinaintea turmei lor?	Pace este cine face,
Sinodul dac' auzit	Că doar Georgiu e canonic
În est sens a hotărit:	Și-i cuminte și-i voinic
Vlădicul dela Gherla	Nu fuge ca un vlădic
Poate oricând diserta	De norod, ci-l mulțamește
Când îl caută turma	Și la inimă-i grăește.
Că nu turma l'a ales	Așa-i spusa prin norod
Ci alții mi l'au cules,	C'a decis sfântul sinod,
Ei l'au pus, ei îl susțin	Că-i așa, ori nu-i așa,
Ei îi dau ovės și fin;	Respondă cine va vrea;
După turmă dac' ar fi	Eu Calicului o-am dat
Szabo n'ar mai vlădici	După cum o-am cumpărat
Nici un ceas, nici un minut	Id est: cum m'a înformat
Că Românu nu e mut	Unul ce-a fost la sinod
Se-și țină de bună voiă	Ca trimis dela norod.
Drept conducător o oaiă	

Dr. Zeno.

Judecata protopretorească.

Un protopretore întrebat cum procede în cauze de jalbe ale supușilor sei, a răspuns: Eu proced foarte scurt. Nu sufer ceartă, nu sufer proces în cercul meu de activitate.

Dacă oare-cine părește pe deaproapele său la mine, eu la un anumit termin citez pe amândoi înaintea mea. Presentându-se, pe amândoi îi pălmuesc, îi închid pe amândoi 24 oare în arest, apoi le dau drumul, și pacea e gata!

O sërutare d'ale lui Iuda.

Mă despărțisem de amicul meu călător, și de pe peronul calei ferate gara Sibiiu îl urmăream cu ochii până ce s'a urcat în vagon.

Era să părăsesc peronul, dar iată un bărbat asemenea călător petrecut de nevastă-sa până la treptele vagonului.

Nevasta și-a sërutat bărbatul, acesta s'a urcat în vagon.

Eu uitându-me la ei, și cunoscându-le relațiunile casnici, mi-am zis: Așa sincer singur Iuda a mai sërutat pe Christos!

Trenul fluerând a plecat.

Eu am plecat rîzînd.

A plecat și respectiva nevastă ștergînduși cu batista lacrămile grelei despărțiri de bărbat în gară însoțită d'un tenente dela regimentul 31.

O epistolă de amor!

Scumpă Dochio!

În totalitatea ta iubesc până la nemurire zestrea de cincizecidemii lei, ce zici că ai moștenire dela răposatul tîu bărbat.

Dacă ai avea cu 30 de ani mai puțin, și cu 20 dinți mai mult, n'ași zice ba.

Nu crede însă, că necondiționat zic ba. Doamne ferește!

Eu cu zestrea ori-cînd plec la ofițerul stărei civile, și ție-ți dau dreptul a intra, pentru încheierea căsătorii bisericești, în ori-care mănăstire de maice.

Al tîu

Nicodin Leu.

Vers patrioticesc alcătuit pe psaltichie după unul moldovenesc numit a lui Lazăr din Viftania.

Ungaria, frumos nume,
Poate-se lăuda-n lume
Că Jidani a baronit
Și baroni a calicit
Și baroni a calicit.

Păn' la patrușeci și opt
Grofi cu baroni cu tot
Ca și trântorii trăiau
Ei numai mâncau și beau
Și-n desfrân se întreceau
Și-n desfrân se întreceau.

Dela patrușeci și opt
Baronii cu grofi cu tot
Jobagii pierdutuiau
Lenea practizatuoua,
Binele pierdutul'au
La jidani depusul'au
La jidani depusul'au.

Păn' la patrușeci și opt
Grofi cu baroni cu tot
Sub numele de „Jidan“
Înțelegeau pe coldan
Pe coldanul șërlătan
Șërlătan și proletar
Ce venia preste hotar
Și stătea cât lăeții
În sat o noapte și o ți

Apoi pleca-ncetișor
Ca ovreu rătăcitor
Ca ovreu rătăcitor.

Dela patrușeci și opt
Baronii cu grofi cu tot
Socotițiis de jidani
Drept vătuiie și cărlani
Bune de muls
Și de tuns
Ei se sue tot în sus
Ear grofiu vinut tot în jos
Ca baronii de frumos
Ca baronii de frumos.

Ađi grofi și baronii
Së-ncununesec cu jidanii
Preste puținică vreme
Vede-vei grofi tăiend lemne
La fabricele de spir
A lui Izig și alui Șmil
Atunci jidanu a striga
Vigyáz jó „Măria ta“
Că de nu, îți dau calea
Së te duci cât îi vedea
Së mai porți zdrențe și tu
Cum purtaiu eu păn' acu!

De om purta mintea de ađi
Ne om uita cam cu necaz

Când în scaun de ministrii
 Și-n cele ce șed vlădicii
 Vom vedea numai târtăni
 Cumpărând toate pe bani:
 Cinste, tululi, slujbe, ranguri
 Ear ai nostri stând la grajduri
 Ca sluguțe umilite
 Și purtând grije de vite.

Altcum ce vorbesc în vânt,
 C'așai rëndul pe pământ,
 Cinei slab vrea a fi tare,
 Cine-i mic vrea a fi mare
 Ear vrënd el a se-nălța
 Cearcă pe alții-a surpa
 Căci scris stă în Polileu:
 Scoală tu ca se șed eu!

Deci ca patrioți curați,
 Ca Magiari cristalisați
 Cu drep e ca Jidanii
 Oltuiți cu Nemeșii
 Se urce din scară-n scară
 Păn' vor da Nemeșii afară
 Din astă sërmană țeară

Ce-i dic patria magiară
 Eară jidanii remași
 Së se poarte tunși și rași
 Toți cu diplome de nobil
 Și aripi de vespertil
 Cum și astăzi poartă-se
 Și din pene-nfoaese
 Cât Ungaria cine-o vede
 În Palestina se crede
 Colo la Viftania
 Unde Moise când trăia
 La Jidani perciòni tăia
 Le da chalef, le da thales,
 Le da Koșerfleisch mit Mașes
 Și apoi mi-i desculța
 Și prin mare mi-i trecea
 Ca pe o turmă de viței
 Dintre păgâni ce-i rëi
 Cari nu lăsau ca Geșeftul
 Se-l poarte numai jidanul,
 Căci sciau c'a veni timpul
 Cât nu ia-ncâpea pământul!
 Și fiind oameni abili
 Pre toți i-om vedea nobili!

Rușii la poarta raiului.

(După Morții dela Oltenița alui A. Mureșan.)

Dela Port-Artur
 Mulțime de morți,
 Toți neam de cel dur
 Bat la raiu în porți.

Cer cu nerăbdare
 Să între de loc
 C'au suferit tare
 În lupte de foc.

La raiu cum se știe
 Porțile-s de fier
 Nu-ncapi cu minciune
 Ci cu adevăr.

Sfântul Petru vine
 În paș liniștit
 Și-ntreabă că cine
 Bate așa răstit?

Noi, răspund Muscalii,
 Cari ne-am resboit
 Pentru toți creștinii
 Cei din răsărit.

Pentru sfânta cruce
 Suferim avan
 Stă se ne apuce
 Și-aici un Japan.

Sfântul Petru odată
 Viră mâna-n sin
 Scoate și le-arată
 Rusesc buletin.

Pe cea dintâiu pagină
 Între morți stau puși
 Dela Port-Artur
 Cinci nimernici Ruși.

Sfântul Petru ȳice:
 Pentru cinci fac loc
 Dar ceilalți se place
 La Japani în foc!

Dr. Zeno.

Urzică Scandalografescu.

Îți vine să nu crezi, și tot e așa: Morții au mare influință asupra celor vii!

Dovadă e mortul, și vecinic nemuritorul George Bariț, la al cărui parastas „Doamne miluește-ne“ cu „Doamne-ndurate spre noi“ în biserica gr. cat. din Sibiiu au încheiat alianță!

În fața acestei alianțe, eu din obrazul lui Mâneguț, care încă era față, am cetit apropierea realizării visului reunirii noastre în credință strămoșască!

Să me splic!

La parastasul lui George Bariț corul părintelui Togan cu corul părintelui Cunțan au cântat în alianță armonică. Ambele coruri au cântat excelent!

Cu melodia cântărilor eu am fost deplin mulțămit.

N'am fost mulțămit cu „Doamne îndurate spre noi“ al corului lui Togan, și nu cu „Doamne milueștene“ al

corului lui Cunțan. Dar nici nu-mi pot da socoteala, care formă de rugăciune către Dumnezeu e mai mult corespunzătoare decât cealaltă.

Eu țin hotărit, că nu-i bine, ca noi Românii din Ungaria, cari, după cum se zice, un cult comun avem, să ne îndreptăm rugăciunile noastre către Dumnezeu în forme deosebite, pentru-că deși pe Dumnezeu nu-l putem duce în confuziune, pe noi cu siguritate ne ducem!

Cu calea esta eu nu vreau, și nu pot hotărî, care cântare „*Doamne-ndurăte spre noi*“, ori „*Doamne miluește-ne*“ corespunde mai mult cultului nostru strămoșesc.

Se poate și aceea, că amândouă corăspund!

La parastasul lui George Bariț sigur amândoaună au corăspuns, pentru-că el din părinți neuniți s'a născut, și ca unit a murit, prin urmare în ființa sa a reprezentat ambele confesiuni.

Numai așa-mi pot eu esplica un toast alui George Bariț, ținut odinioară la masa motropolitului Miron, în care a zis: „*Păretele despărțitor între Românii gr. or. și cei gr. cat. e de grosimea unei coli de hârtie acesta ușor se poate sparge!*“

Ușor și nu prea zic eu, pentru-că acea coală de hârtie despărțitoare între Românii gr. or. și gr. cat. e fabricată din zdrențe de revereandă, ear atare hârtie se deosebește mult de zdrențele, din cari Bariț la Zărnești a fabricat odinioară hârtie!

Popa Colac cu popa Pupăză.

Colac: Soaște-ți aduc salutări dela o grecoaică!

Pupăză: Din Grecia?

Colac: Ba din Blaj!

Pupăză: Ce ai căutat tu în Blaj?

Colac: Calicul m'a trimis să-i raportez despre sinodul vostru ecumenic-congrual!

Pupăză: Cum vi tu se raportezi Calicului despre afaceri, cari cad în competența mea?

Colac: Sigur din motive de parțialitate, dar azi mâne Calicul te va trimite pe tine la Arad ori la Caransebeș ca să-i raportezi despre sinoadele noastre. Destul că cu calea asta Calicul pe mine m'a trimis la Blaj și eu, pre-

cum la alt loc poți eeti, i-am raportat; dar înainte de-a pleca în capitala lui Mendel - Sinberger, ți-am trimis „Rëveșul“ Nr. 18 . . . cetitul'ai?

Pupăzdă: Din doscă-n doscă!

Colac: Ei și?

Pupăzdă: Sictir!

Colac: Cum așa?

Pupăzdă: Mă! „Unirea“ e catolică până la disperatiune, dar prelângă „Rëveșul“ Papa însuși e Schuhwichs, sau, pe românește, o ceapă degerată!

Colac: Soațe, eu nu ți-am trimis ție „Rëveșul“ din motive de credință spre cetire. Tu bine ști: „Ad fidem nemo cogendus“, sau pe românește: La una îi place popă la altul preoteasa. . . . eu am voit simplu să aflu părerea ta despre articolul de fond din „Rëveșul“ intitulat: „*Să ne înfrățim!*“

Pupăzdă: Ce ai putut tu, și ce eu să înțeleg din acel articol de fond, pe care cetindul ți se pare că auzi pe țiganul vorbind cu finuso pe întunerec?

Colac: Ai dreptate! În acel articol se vorbește despre înfrățire într-un stil scremut românesc, pe care dacă-l învêlui în mămăligă și-l arunci la un câne, ala mândul sigur turbă. Cu cine să ne înfrățim? mai ușor affi dela o vrăjitoare, care aruncă bobi, ori dela una, care dă de noroc din cărți, dar din acel articol nu!

Pupăzdă: Din acel articol tot așa de ușor poți deduce înfrățirea voastră cu Rușii, a noastră cu Iapanezii, ca și a amêdoueară cu dracul!

Colac: Oho . . . tu rătăcești soațe în conclusiunile tale . . . numai de noi poate fi vorba în articolul Rëveșului: „*Să ne înfrățim!*“!

Pupăzdă: Da bine soațe, noi Românii nu suntem frați, mai avem lipsă de înfrățire?

Colac: Ba bine că nu! Dacă așa ar fi, cum tu zici, atunci Basil Moldovan ca redactor, și P. Daian ca proprietar al Răvașului n'ar fi publicat articolul „să ne înfrățim“ în foaia lor, afară de casul, că cu ori ce preț au voit să publice o prostie!

Pupăză: O prostie au și publicat!

Colac: Așa-i, și nu-i tocma așa! Eu dau cu părerea, că în articolul, de care vorbim, se subînțelege înfrățirea noastră în credință!

Pupăză: Soațe, eu de trei-ori am cetit acel articol deochiat din Răvașul, și n'am dat de urma părerii tale. Eu din toate scamăturile obscure ale autorului acelui articol, nici prin mijlocirea nasului n'am ajuns să înțeleg, că se tractează de înfrățirea noastră în credință!

Colac: Și tot e așa cum eu susțin!

Pupăză: Nu se poate!

Colac: Ba se poate!

Pupăză: Cum așa?

Colac: Eu mă prind cu tine pe barba ta cea rasă, că articolul „să ne înfrățim“ nu poartă alta în ceafă decât ca noi să ne facem uniți!

Pupăză: Lucru natural!

Colac: Natural poate să fie, dar totodată e imposibil!

Pupăză: Cum așa?

Colac: Eac așa: Dr. Dăian, în companie cu toți celibii voștrii v'au îmbetat cu apă molivită de Logola. Voi azi țineți la dogma celibidachiană, că mai întâiu de toate sunteți popistași, și numai în rëndul al doilea Români. Noi din contra, amăsurat credinței noastre, în prima linie suntem Români!

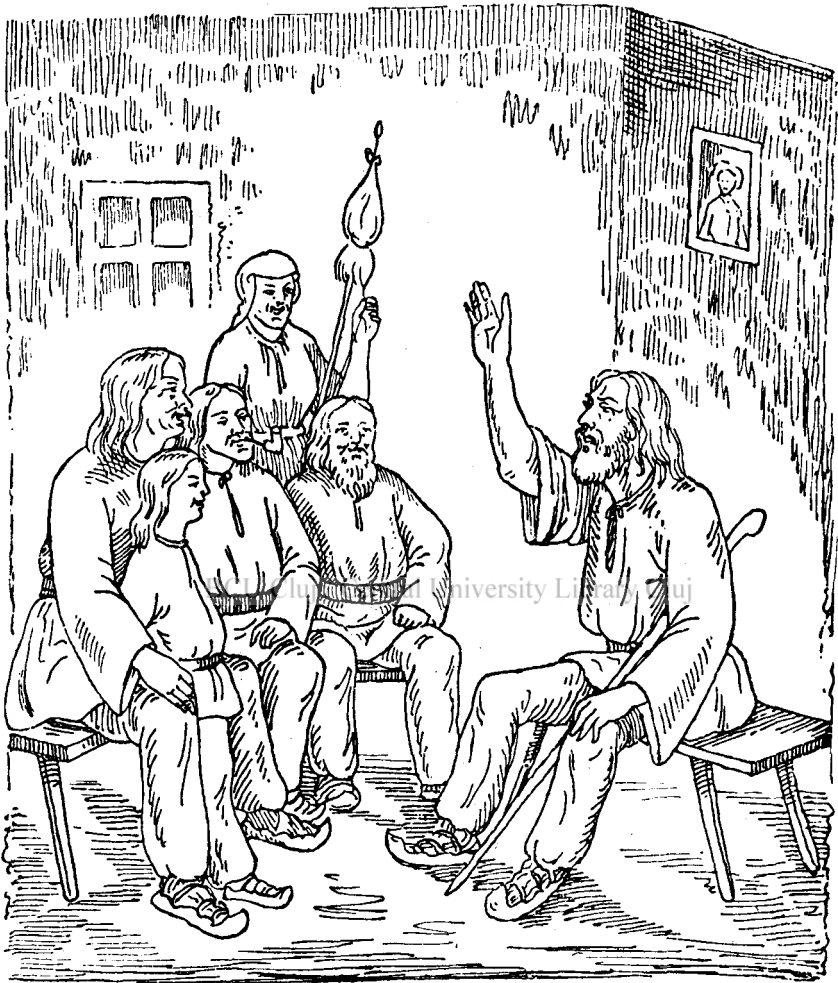
Pupăză: Soațe! Celibii noștrii, și celibidachii voștrii mai întâiu de toate învețeși pe copii lor să fie români legiuți, nu pe mine și pe tine. Celce zice, că mai întâiu e catolic, și după aceea numai român acela suferă

de boala îndobitocirii spirituale . . . eu cu atari dobitoace nu stau de vorbă. Mie nu-mi e iertat, nu pot, și nu vreau să fiu alta decât român precum Dumnezeu m'a făcut să fiu!

Colac: Ai toată dreptatea soațe! — Me-nchin vederilor tale! — Catholicismul în ori-care popor și-a vîrît coada a produs descompunerea națională. Ui tu nițal la națiunea nemțiască din Germania puternică de azi. Nemții prin marii lor poeți și învețați, Goethe, Schiller, Lessing, Klopstock, Herder etc. demult au ajuns la unitatea spirituală. Prin principiul dinastic, realizat de hărnicia Hohenzolliror, nemții au ajuns la unitatea politică în stat național. Dar cu toate este catholicismul a dus însuși pe marele Bismarck la Canossa, pe îngânfatul Wilhelm al II-lea, ca mâne-l va sili să-și radă superbele mustațe sus peptenate de-i cugeta că-i un canonic din Gherla, și din pretinsa unitate națională a Nemților din Germania puternică prov și pulbere se va alege. — Ce va face catholicismul din un popor slab, cum noi suntem, vei vedea tu atunci când va fi prea târziu — dar eu me duc, și te las soațe, că mai am de săpat la cucuruz . . . adio!

Pupăză: Ducetea-i cu sapa-n spate călare p'un torpedo iapanez până va exploda!

Stan Pățitul.

Un bărbat și-a părăsit nevasta, și i-a făcut proces pentru desființarea căsătorii. În proces dovedind, că nevastăsa, cu călcarea jurământului în păstrarea tanei nunții, s'a hrănit din desfătări neleguite a câștigat procesul.

Nevasta primind deliberatul, care-i spunea, ca ea nu mai are bărbat, a căzut în histericale, adecă s'a bolnăvit, și a trimis după medic.

Medicul aleargă la ea, o cercetează, dar nu află nici o boală. Nevasta însă striga mereu ca din gura șerpilor, că-i e reu!

Ca să nu-i iasă nume rău, că nu știe ajuta celor ce sufer de boale, medicul prescrie nevastei bolnavite prin cetirea deliberatului un leac nevinovat de însănătoșări în casuri de boale, va să zică ceva brausepulver, sau pe românește, un fel de „nessze semmit fogd meg jól“!

Nevasta ia medicina prescrisă, și după aceea începe a strănuta neînterupt „hapci, hapci, hapci!“ așa de tare, încât toate fereștile țiuiau, un căpău din curte se văeta „hau, hau, hau!“ și-n toată vecinatatea mâțele de frică, c'o iuțală electrică, s'au urcat în vârful caselor.

Medicul de nou se chiamă. Acesta intrând în odaia bolnavei, asta-l întimpina cu „hapci, hapci, hapci“!

— Să fie de bine! — răspunde medicul.

— Ce poate fi asta domnule doctor? . . . decând am luat medicina, ce mia-i prescris, mereu strănut . . . hapci, hapci!

— Semn bun doamnă!

— Ce fel? . . . hapci!

— De nou va se te măriți! . . .

— Hapci, hapci, hapci!

— Se fie de bine . . . așa-i!

Din momentul acesta nevasta a încetat cu strănutarea . . . s'a însănătoșat . . . dar de nevastă nici dracul nu oa mai luat!

Dr. utriusque iuris.

Doi doctori utriusque iuris, sau pe românește hoți de două țeri, ambii porodițe ovreești din Bucovina, devenind în un proces de mare valoare a fi contrari, după o ceartă procesuală de cinci ani la prima instanță a câștigat unul procesul, la a doua instanță a câștigat celalalt, ear la suprema instanță din motive formale amândoi l'au pierdut.

„Farma dat esse rei“ zice nu știu care învățat, sau pe românește: Ori-care prost se prezintă în chipul său particular. — Așa a zis și suprema instanță în procesul, de care vorbesc.

După finirea procesului în modul arătat, cei doi doctori utriusque iuris, sau hoți de două țeri, la o întâlnire anumită în societatea mai multor prieteni au înscenat o ceartă teribilă asupra procesului pierdut în companie.

— Mă — zice unul din cei doi doctori —, eu am pierdut procesul, dar tu pe clientul tău l'a-i lăsat în cămașă!

— Ei și tu p'al tău fără cămașă în pelea goală!

— Nu vă certați fraților — zice un oaspe present. — Voi amândoi v'ați împlinit conștiincios chemarea căreia v'ați devotat: Amândoi ați mințit pe bani, amândoi ați pierdut procesul clienților voștri, și amândoi v'ați umplut punga!

Un răspuns înțelept la o întrebare proastă.

- Ce ai face tu Chivo, dacă eu ți-aș da o sërutare?
— De unde pot eu ști asta mai nainte?